

банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями»: загальні підходи та принципи до визначення кредитного ризику за активами; загальні вимоги до визначення кредитного ризику за кредитами; порядок визначення значення коефіцієнта ймовірності дефолту боржника – фізичної та юридичної особи; критерії та принципи прийнятності забезпечення за кредитними операціями з метою зменшення кредитного ризику; ознаки, що свідчать про високий кредитний ризик боржника/контрагента [4].

Використані джерела:

1. Постанова КМ України від 10.09.2003 р. №1440 «Про затвердження Національного стандарту № 1 “Загальні засади оцінки майна і майнових прав”». URL.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF>.
2. Постанова Національного банку України від 30.06.2016р. №351 «Про затвердження Положення про визначення банками України розміру кредитного ризику за активними банківськими операціями». URL.: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/v0351500-16>.
3. Порядок оцінки права вимоги за зобов'язанням, що виникає внаслідок здійснення кредитної операції : наказ від 29.05.2017р. № 866 / Фонд державного майна України. – 2017. URL.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0765-17>.
4. Артеменко Д.М. Особливості визначення ринкової вартості прав вимоги за зобов'язаннями, що виникають внаслідок здійснення банком кредитних операцій з урахуванням розміру їх кредитного ризику. *Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу*. 2017. № 1(37). С. 84-93.

Біляєв С.С., к.е. н., доцент кафедри економіки та готельно-ресторанного бізнесу, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, Котляров О.О., здобувач вищої освіти першого рівня, Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, м. Мелітополь

ТЛУМАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «РЕНТА», ЯК ВАЖЛИВОЇ СКЛАДОВОЇ ФІНАНСОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

В економічній науці рента є одним з основних понять, яке до сих пір представляє значний науковий інтерес та потребує подальших наукових досліджень як на теоретичному, так і практичному рівнях. Актуальність нашої проблематики також полягає в тому, що в даний час в Україні активно здійснюється земельна реформа, головною метою якої є відкриття ринку землі. На наш погляд для кращого осягнення концепції цієї реформи, проблем розвитку аграрних відносин, необхідно чітко розуміти сутність та зміст наукової категорії «рента».

Грунтовні теоретичні дослідження поняття «ренти» починаються з XVII століття в межах школи фізіократів. Її основоположник Ф.Кене вважав, що сільськогосподарська рента це єдина форма «чистого продукту» і реального доходу.

На його думку «чистий продукт» є різницею між ціною продукту і витратами на його виробництво. Він притаманний тільки одній галузі економіки – землеробству, тому що тільки земля здатна дарувати додатковий продукт її власнику (з одного зерна виходить десять нових), в той час як в промисловому виробництві відбувається лише зміна форми раніше отриманих благ [3, с.53].

Подальший розвиток теорії рентних відносин пов'язаний з працями представників класичної школи політичної економії. А. Сміт визначає ренту як плату за користування землею. Також він характеризує ренту як складову частину вартості новоствореного продукту і як результат дії природи. Він вважав, що рента пов'язана з приватною власністю на землю і є результатом неоплаченої праці сільськогосподарських робітників [6, с. 11].

Його послідовник Д. Рікардо відмовився від спроби пояснити ренту дією сил природи. Він відзначав, що вартість створеного продукту не складається, а розпадається (розподіляється) на доходи, у тому числі ренту; рента утворюється відповідно до закону вартості, і її основою є праця сільськогосподарських робітників. Підставою для отримання рентних членів пропонував приватну власність. Також Д. Рікардо досліджував земельну ренту, диференціальну земельну ренту, а також визнавав існування «гірничої» ренти [6, с. 11-12].

Слід відзначити, що досліджують сутність і зміст поняття «ренти» й інші історичні та сучасні напрямки й школи економічної науки (марксизм, неокласична економічна теорія, інституціоналізм та ін.), що є свідченням вагомого значення досліджуваної проблематики в практиці господарювання.

Значний внесок у визначення поняття «рента» здійснили і представники української економічної науки (табл.1).

Таблиця 1

Тлумачення поняття «рента»

Автор	Визначення поняття
С.В. Мочерний	особливий вид відносно стійкого доходу від певних видів власності (землі, нерухомого майна, облігацій)[2, с. 278].
Михасюк І., Косович Б.	постійно отримувана частка доходу з капіталу, майна чи землі, що не залежить від підприємницької діяльності власника[4, с. 138].
С.М. Гончаров, Н.Б. Кушнір	дохід, що отримується власником від використання землі, майна, капіталу без здійснення підприємницької діяльності, затрат додаткових зусиль; грошова сума, що вилучається щорічно страховою організацією застрахованій особі за страховим полісом [1, с. 225].

Також ми погоджуємося з науковою думкою Т.С. Осадчої, яка зазначає, що сучасна економічна наука визначає економічну ренту як дохід понад мінімальний рівень, який необхідно для залучення виробничого фактору до сфери діяльності [5].

Слід зазначити, що особливе значення серед видів ренти має земельна рента, яка є економічною формою реалізації власності на землю. А тому потребує подальших наукових досліджень, які сприятимуть вирішенню актуальних проблем аграрного виробництва та покращать в цілому реальний стан економіки України.

Рекомендації: узагальнивши визначення поняття «рента» сучасними українськими дослідниками, пропонуємо розглядати її, як це специфічний вид доходу від землі, нерухомого майна, капіталу та цінних паперів, котрий загалом не потребує від отримувача підприємницьких зусиль та є важливою складовою фінансового потенціалу підприємства.

Використані джерела:

1. Гончаров С. М., Кушнір Н. Б. Глумачний словник економіста / за ред. проф. С. М. Гончарова. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 264 с.
2. Економічний словник-довідник / за ред. С.В. Мочерного. Київ: Феміна, 1995. 368 с.
3. Історія економічних вчень: підручник / за ред. Тарасевича В.М., Петруні Ю.Є. Київ : «Центр учбової літератури», 2013. 352 с.
4. Михасюк І., Косович Б. Регулювання земельних відносин: монографія. Львів : Вид-во ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. 264 с.
5. Осадча Т.С. Еволюція підходів до трактування поняття ренти. Ефективна економіка. 2015. №6. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5126> (дата звернення: 06.04.2020)
6. Проданова Л.В., Шерстюкова К.Ю. Розподіл і перерозподіл природно-ресурсної ренти в національній економіці: монографія. Черкаси: Видавець Пономаренко Р.В., 2019. 272 с.

*Буц І. М., старший викладач
кафедри вищої математики та інформатики,
ТОВ «Бердянський університет менеджменту і бізнесу»,
м.Бердянськ*

LINUX - ГОЛОВНА ВІДКРИТА ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА

Відкрите програмне забезпечення (ПЗ) - спосіб розробки ПЗ, при якому вихідний код створюваних програм відкритий і загальнодоступний для перегляду та зміни. Це дозволяє всім бажаючим використовувати вже створений код для своїх потреб і, можливо, допомогти в розробці відкритої програми.